

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ จันทน์เรือง ดร. ทิพวัลย์ คำคง
ชื่อนักศึกษา	พรพนารัตน์ ชมภูนุช
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และ 2) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง ตามความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว 2) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.792 3) แบบประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว และ 4) แบบวัดความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.846 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบได้แก่ ความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการและวิธีการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม ระยะเวลาการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม และหลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้

2. ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

2.1 ความรู้เรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

2.3 ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมของครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

Thesis Title A Development of a Training Curriculum on Creating Animated Instructional Media for Teachers in the Secondary Education Service Area Office 5

Thesis Advisors Assoc. Prof. Dr. Pramote Chanruang
 Dr. Tippawan Khamkhong

Name Pornpanarat Chompoonut

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year : 2014

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) develop a training curriculum on creating animated instructional media for teachers in the Secondary Education Service Area Office 5 and 2) evaluate and improve the training curriculum. The research sample, selected by purposive sampling from teachers who volunteered to participate in the study, consisted of 40 Chaibadanwittaya School teachers. The research instruments were: 1) a training curriculum on creating animated instructional media, 2) a learning achievement test with a reliability value of 0.792, 3) a skills evaluation form for creating animated instructional media and 4) a measurement form on satisfaction towards the training curriculum with a reliability value of 0.846. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test and content analysis.

Findings showed that:

1. The training curriculum on creating animated instructional media consisted of significance of the curriculum, principles, objectives, contents, procedures and methods of training, training media, training time, measurement and evaluation and plans for managing training activities. The curriculum was considered appropriate for training.

2. Evaluation and improvement of the training curriculum:

2.1 The teachers' learning achievement after the training was significantly higher than that before the training ($p < .01$).

2.2 Overall, the teachers' skill in creating animated instructional media was at a good level.

2.3 Overall, the teachers' satisfaction towards the training curriculum was at a high level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความกรุณา เอาใจใส่ และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และข้อคิดต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง อาจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง อาจารย์ ดร.นารีรัตน์ สุวรรณวารี อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไร เงินอก ในฐานะผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้งยังให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาศรีปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณ แต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	11
ความหมายของหลักสูตร.....	11
ความสำคัญของหลักสูตร.....	16
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	17
ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	21
การประเมินหลักสูตร.....	22
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร.....	27
ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร.....	28
การฝึกอบรม.....	33
ความหมายของการฝึกอบรม.....	33
ความสำคัญของการฝึกอบรม.....	35
ประเภทของการฝึกอบรม.....	37

บทที่ 2 (ต่อ)

หน้า

องค์ประกอบของการฝึกอบรม.....	40
จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม.....	43
กระบวนการฝึกอบรม.....	45
เทคนิคและวิธีการฝึกอบรม.....	46
การประเมินผลการฝึกอบรม.....	54
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	57
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	57
ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	58
รูปแบบของการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม.....	59
สื่อภาพเคลื่อนไหว.....	57
ความหมายของสื่อการเรียนการสอน.....	57
ประเภทของสื่อการเรียนการสอน.....	57
ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน.....	58
การพิจารณาเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน.....	60
สื่อภาพเคลื่อนไหว.....	66
หลักการสร้างภาพเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน.....	67
เทคนิคการสร้างภาพเคลื่อนไหว.....	74
ความรู้ความเข้าใจ.....	78
ความหมายของความรู้ความเข้าใจ.....	81
การวัดความรู้ความเข้าใจ.....	84
ทักษะการปฏิบัติ.....	82
ความหมายของทักษะการปฏิบัติ.....	82
กระบวนการวัดทักษะการปฏิบัติ.....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลทางด้านทักษะปฏิบัติ.....	84
หลักในการสร้างเครื่องมือวัดผลด้านทักษะปฏิบัติ.....	87
ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม.....	88
ความหมายของความพึงพอใจ.....	88
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	90
การวัดความพึงพอใจ.....	92

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	95
งานวิจัยในประเทศ.....	95
งานวิจัยต่างประเทศ.....	99
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	101
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	101
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	101
แบบแผนของการวิจัย.....	112
การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร.....	112
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	118
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	119
หลักสูตรการฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.....	130
ขั้นตอนที่ 2 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม.....	134
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	139
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	139
สมมติฐานในการวิจัย.....	139
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	139
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	140
วิธีดำเนินการวิจัย.....	140
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	141
สรุปผลการวิจัย.....	141
อภิปรายผล.....	142
ข้อเสนอแนะ.....	146
บรรณานุกรม.....	147

	หน้า
ภาคผนวก.....	160
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและหนังสือ ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	161
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือในการวิจัย และหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์.....	168
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์และคำดัชนีความสอดคล้องของ แบบสัมภาษณ์.....	171
ภาคผนวก ง แบบสอบถามและคำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม..	177
ภาคผนวก จ หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว คำดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม และแบบ ประเมินโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม.....	183
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจและคำดัชนีความ สอดคล้องของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ.....	208
ภาคผนวก ช แบบประเมินทักษะปฏิบัติและคำดัชนีความสอดคล้องของ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ.....	220
ภาคผนวก ซ แบบวัดความพึงพอใจและคำดัชนีความสอดคล้องของแบบวัด ความพึงพอใจ.....	234
ภาคผนวก ฌ การวิเคราะห์ความยากง่าย คำอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ.....	238
ภาคผนวก ญ เปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังใช้หลักสูตร.....	245
ภาคผนวก ฎ เอกสารประกอบการอบรม.....	248
ภาคผนวก ฏ ภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม.....	345
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	348

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	เกณฑ์การประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.....	109
ตาราง 2	แบบแผนการวิจัย one-group pretest-posttest design.....	112
ตาราง 3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	123
ตาราง 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว.....	124
ตาราง 5	ผลการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว	125
ตาราง 6	ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของครูก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว.....	134
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว.....	135
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว.....	136
ตาราง 9	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ สภาพปัจจุบันและความต้องการ.....	176
ตาราง 10	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	182
ตาราง 11	สรุปการประเมินการฝึกอบรม.....	189
ตาราง 12	ตารางการฝึกอบรมครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา.....	192
ตาราง 13	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฉบับร่าง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ..	206
ตาราง 14	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	218
ตาราง 15	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะปฏิบัติการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	223

	หน้า
ตาราง 16 การให้คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ประเมิน โดยผู้วิจัย.....	224
ตาราง 17 การให้คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ประเมิน โดยวิทยากร.....	226
ตาราง 18 การให้คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ประเมิน โดยเพื่อน.....	228
ตาราง 19 คะแนนเฉลี่ยผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม.....	230
ตาราง 20 คะแนนเฉลี่ยของเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับ การอบรม.....	232
ตาราง 21 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความพึงพอใจการสร้างสื่อ ภาพเคลื่อนไหว โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	237
ตาราง 22 ค่าความง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว (Try out)	239
ตาราง 23 เปรียบเทียบคะแนนก่อน – หลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้าง สื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5.....	246

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ภาพ 2 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	26
ภาพ 3 ภาพเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบหลายอย่างไปพร้อม ๆ กัน.....	74
ภาพ 4 ภาพเคลื่อนไหวแบบเฟรมต่อเฟรม (frame-by-frame animation)	75
ภาพ 5 ภาพเคลื่อนไหวแบบ motion tween	75
ภาพ 6 ภาพเคลื่อนไหวแบบเปลี่ยนแปลงรูปร่าง (shape Tween).....	76
ภาพ 7 การเคลื่อนไหวภาพแบบ Cel Animation.....	76
ภาพ 8 การเคลื่อนไหวภาพแบบ Kinematics.....	77
ภาพ 9 การเคลื่อนไหวภาพแบบ Morphing.....	77